

▲ Eperjesi Olga

A rokkantsági nyugdíj

Bármennyire fájdalmas is, a sclerosis multiplex betegségben szenvedőknek meg kell barátkozniuk azzal a gondolattal, hogy betegségük előrehaladottabb állapotában nem lesznek képesek dolgozni. Az állam természetesen nem hagyja ellátatlanul azokat az embereket, akik önhibájukon kívül jutottak ilyen helyzetbe, számukra rokkantsági nyugdíjat biztosít.

Rokkantsági nyugdíjra az jogosult, aki

- a) egészségromlás, illetőleg testi vagy szellemi fogyatkozás következtében munkaképességét hatvanhét százalékban elvesztette és ebben az állapotában javulás egy évig nem várható (a továbbiakban: rokkant),
- b) a szükséges szolgálati időt megszerezte és
- c) rendszeresen nem dolgozik, vagy keresete lényegesen kevesebb a megrokkánás előtti kereseténél.

Az öregségi és a baleseti rokkantsági nyugdíjas nem jogosult rokkantsági nyugdíjra. Rokkantsági nyugdíj annak sem állapítható meg, aki saját rokkantságát szándékosan okozta vagy aki a rá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító korhatárt elérte. Ennek a rendelkezésnek az az oka, hogy a társadalombiztosítás rendszere kettős jogcímen nem nyújt ellátást.

A szabály azt a megfogalmazást használja, hogy „nem dolgozik rendszeresen”. Ez alatt a meghatáro-

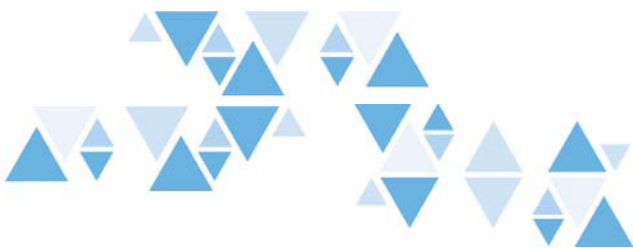
zás alatt olyan személyt kell érteni, aki a munkakörére megállapított teljes munkaidőnél rövidebb munkaidőben dolgozik, s legalább húsz százalékkal kevesebbet keres, mint megrokkánása előtt.

A nyugdíjjogosultsághoz szükséges szolgálati időt életkoronként határozzák meg. (Fiatal korban bekövetkezett rokkantság esetén nem lehet olyan hosszú szolgálati időt megkövetelni, mint például annál, aki közvetlenül az öregségi nyugdíjra jogosító életkor betöltése előtt válik rokkanttá.)

A rokkantsági nyugdíjhoz szükséges szolgálati idő:

- 22 éves életkor betöltése előtt 2 év,
- 22–24 éves életkorban 4 év, karkedvezményre jogosító munkakörben 3 év,
- 25–29 éves életkorban 6 év, karkedvezményre jogosító munkakörben 4 év,
- 30–34 éves életkorban 8 év, karkedvezményre jogosító munkakörben 6 év,
- 35–44 éves életkorban 10 év, karkedvezményre jogosító munkakörben 8 év,
- 45–54 éves életkorban 15 év, karkedvezményre jogosító munkakörben 12 év,
- 55 éves életkor betöltésétől 20 év, karkedvezményre jogosító munkakörben 16 év.

A rokkantsági nyugdíjhoz szükséges szolgálati idő megállapításánál a megrokkánás időpontjában betöltött életkort kell figyelembe venni. Az, aki a megrokkánáskor betöltött életkora szerint szükséges szolgálati időt nem szerezte meg, akkor joga-

sult rokkantsági nyugdíjra, ha az alacsonyabb korcsoportban az előírt szolgálati időt megszerezte és ezt követően szolgálati idejében a megrokkánásig nincsen harminc napnál hosszabb megszakítás. E harminc napba nem lehet beszámítani a keresőképtelenség idejét.

A rokkantsági nyugdíjra a jogosultság azzal a nappal nyílik meg, amelytől a rokkantság az orvosi bizottság véleménye szerint fennáll. Ha az orvosi bizottság a megrokkánás időpontjáról nem nyilatkozott, a megrokkánás időpontjának az igénybejelentés napját kell tekinteni.

A rokkantsági nyugdíj mértéke a megrokkánás időpontjában betöltött életkortól, a nyugdíj megállapításáig szerzett szolgálati idő tartamától és a rokkantság fokától függ. A rokkantság fokának megfelelően

- a) a III. rokkantsági csoportba tartozik az, aki rokkant, de nem teljesen munkaképtelen,
- b) a II. rokkantsági csoportba tartozik az, aki teljesen munkaképtelen, de mások gondozására nem szorul,
- c) az I. rokkantsági csoportba tartozik az, aki teljesen munkaképtelen, és mások gondozására szorul.

Újjonnan teret nyerő magánnyugdíjrendszerünk egyre több olyan, elsősorban pályakezdő tagot toboroz, akiknek egy része önkéntesen, egy része kötelezően választotta a társadalombiztosítási rendszer helyett a magánnyugdíj rendszerét. A magánnyugdíj jelenleg nem kezeli a megrokkánást, nem nyújt rokkantsági ellátást. Ha a tagdíjat fizető magánnyugdíj-pénztári tag megrokkán, dönthet úgy, hogy az egyéni számláján felgyülemlett összeget a Nyugdíjbiztosítási Alaphoz egy összegben kéri átutalni. Ebben az esetben úgy tekintik, mintha végig a nyugdíjárulékot fizette volna a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe, és a rokkantsági nyugdíjat az általános szabályok szerint fogják megállapítani.

Ha a rokkant a magánnyugdíjpénztárba is fizetett tagdíjat és saját döntése szerint az egyéni

számláján lévő összeget nem utalták át a Nyugdíjbiztosítási Alap részére, a szolgálati időtől, az átlagkeresete összegétől és a rokkantság fokától függően kiszámított összeg hetvenöt százalékát kell részére rokkantsági nyugdíjként megállapítani.

A rokkantsági nyugdíjra jogosultság megszűnik, ha a nyugdíjas már nem rokkant, vagyis a beteg rendszeresen dolgozik és keresete négy hónap óta lényegesen nem kevesebb annál az összegnél, amelyet a megrokkánás előtti munkakörében rokkantság nélkül elérhetne. Rokkantsági nyugdíjra jogosultsága feléled, ha a jogosultság egyéb feltételei a nyugdíj megszüntetése után öt éven belül újra bekövetkeznek. A jogosultat a nyugdíj megszüntetését követő emelések, kiegészítések is megilletik.

Ha a rokkantsági nyugdíjas állapotváltozás miatt más rokkantsági csoportba kerül, rokkantsági nyugdíja mértékét ennek megfelelően módosítani kell. Az öregségi nyugdíjra jogosító életkor betöltése után azonban a rokkantsági nyugdíj mértékét állapotváltozás miatt nem lehet módosítani. Az állapotváltozás időpontja az orvosszakértői szervek által megállapított nap.

(Felhasznált jogszabályok:

Az 1997:LXXXI.tv. 23–31. paragrafus

A társadalombiztosítási nyugellátásról, valamint a 168/1997(X.6.) Kormányrendelet 18–25.

paragrafus

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény végrehajtásáról)

